

Wat als God één van ons was?

Hebben jullie het ook meegemaakt dat iets dat ‘alles makkelijker moet maken’ eigenlijk vaak heel ingewikkeld is—totdat je het onder de knie krijgt? Neem, bv, selfscan bij de super. Ik dacht inmiddels alle fijntjes van de selfscan te weten... totdat ik tegen een nieuw systeem aan stuitte bij onze buurt-Lidl. Na wat frustratie, en de geduldige en vooral vriendelijk interventie van de surveillant, heb ik het toch goed kunnen doen. Een paar weken daarna, afgelopen week, stond ik weer in de rij bij de lidl—een lange rij—pff. En ik dacht even, misschien is het sneller bij de selfscan, dus haaste ik me daar naartoe. Nou, je weet het al. Daar ook druk. Veel drukker dan de vorige keer, met dezelfde vriendelijke surveillant, als een haasje tussen alle mensen heen en weer te hulp. Het kon niet snel genoeg zijn voor een echtpaar, in de hoek, waar ik zag de frustratie met de selfscan zo hoog oplopen dat ze wilde eigenlijk alles achterlaten en weggaan. Wordt vervolgt...

Een kennis van mij, Lotte, is een maatschappelijke werker. Overdag gaat ze naar haar klanten, om te kijken hoe het met hen gaat, en te horen wat ze voor hen kan betekenen. Veel zitten nog vast in ongezonde patronen, en regelmatig daardoor lopen ze vast met bepaalde zaken. Als regels allemaal op hun afkomen kan het goed mis lopen. Hen “de les lezen”-- “dit zijn de regels!”-- werkt gewoon niet. Volgens Lotte, zeggen ze dan gewoon ‘doei!’ Ze hebben echt iemand nodig die naar hen toe gaat. Iemand die probeert hen te begrijpen en hen helpt gezonde stappen te nemen. Wat Lotte doet is kijken waar het misloopt, en dan licht laten schijnen in het donker—en dat past bij de eerste advent zondag, vandaag.

Jesaja 9 (bgt) staat

Het volk dat nu in het donker leeft,
zal een stralend licht zien.
Een helder licht zal schijnen
in het land waar het nu nog donker is.

Deze tekst gaat over de koning die zal komen, de Messias. Het is een van de bekendste teksten voor de adventtijd. De tekst vertelt het vanuit ons perspectief, als mensen. Het woord dat hier ‘leeft’ is vertaald, heeft meer te maken met ‘zitten’: omdat het zo donker is, kunnen we niet bewegen zonder te struikelen, We zitten vast. En het hoofdstuk brengt ons goed nieuws. We zullen een stralend licht zien. Want de koning komt.

Stralend licht? Ooit een bouwlamp gezien die je even verblind? Jesaja heeft het hier niet over een bouwlamp die ons misschien net zoveel hinder geeft als de duisternis. Het gaat over een hele andere licht. Wat voor licht komt schijnen als het donker is, en vervolgens de zaak helemaal verandert? Wat maken we iedere dag mee? Ooit heel vroeg opgestaan en het begin van de nieuwe dag aanschouwd? Donkerblauw maakt plaats voor een iets lichter blauw. Je ziet het bijna niet, maar de vogels wel: die gaan zingen en fluiten. Er volgt een suggestie van een warme gloed, die steeds uitbereid. Meer licht, meer warmte en dan de zon, spartelen door de bomen. Het is de zonsopkomst dat Jesaja gebruikt hier als metafoor voor de komst van de koning. De koning die de duisternis weg/opzij rolt—en ons vrijzet om weer te kunnen leven.

Laten we even kijken naar onze hoofdttekst vandaag, in het evangelie van Johannes. Want daar zien we Jezus optreden als de koning die Jesaja beschrijft.

Wat als God één van ons was?

Jeanne Bovenberg 1/12/2024

Johannes 8: 3-11

Jezus ging zitten, en gaf uitleg over God. Toen brachten de wetsleraren en de farizeeën een vrouw bij Jezus. Ze had met een andere man geslapen, en dat was ontdekt. De wetsleraren en de farizeeën zetten de vrouw in het midden neer. Ze zeiden tegen Jezus: 'Meester, deze vrouw heeft met een andere man geslapen, en dat is ontdekt. Volgens de wet van Mozes moet zo'n vrouw gedood worden. Wat is uw oordeel?' De wetsleraren en de farizeeën hoopten dat Jezus iets strafbaars zou zeggen. Want dan konden ze hem aanklagen. Maar Jezus boog zich voorover en schreef met zijn vinger in het zand. De wetsleraren en de farizeeën bleven hun vraag herhalen. Toen keek Jezus op en zei: 'Wie van jullie heeft nooit iets verkeerd gedaan? Die moet als eerste een steen naar de vrouw gooien.' Daarna boog Jezus zich opnieuw voorover en schreef weer met zijn vinger in het zand. Toen liepen de mensen één voor één weg, de leiders van het volk het eerst. Jezus bleef alleen achter met de vrouw die bij hem gebracht was.

Hij kwam overeind en zei tegen haar: 'Waar is iedereen gebleven? Heeft niemand je veroordeeld?' De vrouw zei: 'Nee, Heer, niemand.' Toen zei Jezus: 'Ik veroordeel je ook niet. Ga naar huis, en doe vanaf nu geen verkeerde dingen meer.'

Later sprak Jezus opnieuw tegen de mensen. Hij zei: 'Ik ben het licht voor de wereld. Als je mij volgt, leef je niet meer in het donker. Dan hoor je bij het licht dat leven geeft.' De farizeeën zeiden tegen hem: 'U zegt dat over uzelf. Maar waarom zou dat waar zijn?' Jezus antwoordde: 'Ik zeg dat inderdaad over mijzelf. En toch is het waar. Want ik weet waar ik vandaan kom en waar ik naartoe zal gaan. Maar jullie weten dat niet. Jullie veroordelen mij, omdat jullie denken als aardse mensen.

Maar ik veroordeel niemand. En als ik oordeel, is mijn oordeel juist. Want ik oordeel samen met de Vader die mij gestuurd heeft.

Jezus vertelde dat hij is gekomen niet om te veroordelen maar om licht te brengen dat leven geeft. In het verhaal zien we Jezus midden in een situatie vol duisternis.

Er is duisternis in veel opzichten: meest Voorde hand liggend is de vrouw in overspel betrapt. Ze zit vast in schaamte, als gevolg van ongezonde keuzes. Maar er is nog meer duisternis—de duisternis in de mensen die haar aanklagen en wilden doden. En achter hun plan zit nog iets duisters: ze gebruiken deze vrouw in haar ellende om Jezus te betrappen, want ze vertrouwen hem nog niet. Ze vinden zijn compassie een dreiging. Gelukkig zit Jezus niet vast door de duisternis. Integendeel, Jezus is licht, en brengt verassende verandering in de situatie.

Wat het licht doet met het donker in deze verhaal

Wat verandert bij de agressieve aanklagers? In het licht van Jezus zien ze af van hun veroordeling op die vrouw. Hoe is dat gebeurd? Jezus blijft rustig, maar vastberaden. Hij vuurt geen boze veroordeling op hen af. Daardoor laat hij God's wijsheid zien: alle mensen zijn Zijn geliefde kinderen, geschapen in Gods beeld en gelijkenis, en alle mensen hebben Hem ook nodig als goede herder, om in liefde en vrede samen te leven.

Gods 'realiteit', zijn oordeel, is vol hoop—en wij mogen ons daaraan aanpassen.

Ook de aanklagers mogen zich richten op God's wijsheid. Ook zij, met hun tekortkomingen, zijn immers niet door Jezus veroordeeld. In plaats daarvan laat Jezus zijn

hoop op hun transformatie zien, door hen ruimte voor zelfreflectie te geven. We zien de aanklagers langzamerhand wegllopen. Deze ervaring geeft hen de kans om hun denken te veranderen: van veroordeling van de ander naar het aannemen van Gods wijsheid. Ze hebben God's compassie ervaren. (Hij wijst mij niet af, ook al zondig ik nog) en dat leidt tot eer aan God. (ze luisteren naar Jezus, misschien onderweg naar hem vertrouwen, dat weten we niet—niet voor ons om te veroordelen!). Ze nemen een nederig houding tegenover elkaar (weglopen zonder stenen te gooien). Misschien op den duur zal dit nederig houding ontwikkelen in compassie voor de ander.

Nu de vrouw, de "schuldige". Hoe ervaart zij het licht van Jezus? Zij, die duidelijk de wet heeft overtreden, wacht met Jezus als de aanklagers één voor één wegllopen. Wat zou het spannend voor haar zijn geweest! Als ze alleen daar overblijft, vraagt Jezus haar of er iemand nog is die haar veroordeelt. "Nee". Hij zegt dat hij dat ook niet doet. Hij wil haar helpen, herstellen, gezond maken. Haar gedrag is ongezond, daar is geen twijfel over—door zijn onvoorwaardelijke liefde brengt Jezus herstel op een dieper niveau.

Afronden

Met kerst vieren we dat Jezus in ons midden komt, zo zacht al de zonsopgang en nog sterker dan de zon. Jezus komt in de duisternis, niet om mensen te veroordelen die daar vastzitten, maar de duisternis zelf te verdrijven. Hij komt om alle mensen—de trotse, de beschaamde, de falende, de daadkrachtige—het licht van de liefde van God te laten zien. En met advent, bereiden we onze harten voor.

Sta ik open voor God's licht, om het te ontvangen?

En omdat dit een boodschap voor alle mensen is, wilde ik graag een "top-2000" lied met jullie delen. een korte intro... Af en toe hoor ik deze lied in een winkel of op de radio. En iedere keer word ik stil van. Het geeft zo goed aan wat Jezus voor ons gedaan heeft. Het is goed nieuws! In dit lied proef je het verlangen van mensen om God te kennen, en met hem om te kunnen gaan in de alledaagse dingen van het leven. Het lied, gezongen door Joan Osbourne: 'what if God was one of us?'

Ik ga een paar zinnen toelichten, dan laat ik het horen. Ze zingt,

"What if God was one of us? Just a slob like one of us? Just a stranger on a bus, trying to make his way home" => (slob = een gewone mens die het niet allemaal altijd naar zijn zin heeft. Die ook in de rij moet staan, die ook wel eens een blauw envelop in de bus krijgt, die soms heel moe is, en alleen maar even thuis op de bank wil)>>

En dan "God is great; God is good". Het wonder in dit uitspraak vind ik passend op de manier waarop God heeft gehandeld: hij heeft ons laten zien dat hij ons begrijpt, en van ons houdt als mensen: het is puur wonder.

LIED tekst:

... If God had a name what would it be?

And would you call it to his face?

If you were faced with Him in all His glory

What would you ask if you had just one question?

... And yeah, yeah, God is great

Yeah, yeah, God is good

Yeah, yeah, yeah-yeah-yeah

... What if God was one of us?

Just a slob like one of us

Just a stranger on the bus

Tryin' to make his way home?

... If God had a face what would it look like?

And would you want to see

If seeing meant that you would have to believe

In things like heaven and in Jesus and the Saints

And all the prophets?

... And yeah, yeah, God is great

Yeah, yeah, God is good

Yeah, yeah, yeah-yeah-yeah

...

Vandaag zijn we begonnen met Jesaja's metafoor van zonsopkomst: De Messias zou naar ons toe komen, in ons duisternis, om zijn stralende licht te schijnen en ons uit de duisternis te bevrijden. Zijn we de duisternis zat? Zeker. Ja heer, kom met uw licht! We staan ervoor open

Jezus zou tot de uiterste gaan om dat te realiseren. Dat vieren we in het avondmaal.

Met het lied wilde ik God prijzen "God is great, God is good": we vieren Jezus Christus in ons midden gekomen als 'normale gast'—"just a slob like one of us": in liefde komt hij bij ons en zet ons vrij. Uit dat veilig plek van liefde en vrijheid nodigt hij ons uit om verder met hem te wandelen.

Wij (gelovigen/de kerk) vertegenwoordigen God op aarde! Wij mogen "licht" brengen in deze wereld, namens hem, door compassie te tonen. Weet je nog de mensen bij de selfscan? Ik zag de surveillant nog steeds bezet met anderen, en zag een kans om het echtpaar te helpen. "Mocht ik even laten zien hoe het werkt?" "Dat mocht". Uitleg alleen bleek helaas ontoereikend. Ik mocht alles meescannen tot afrekenen toe. Gaandeweg vertelde ik, dat ik ook zoveel moeite had de eerste keer, en "kijk (!) met de tweede keer hoe goed het gaat!"

Ik vond het achteraf een mooi beeld van deze boodschap. Tijdens eigen scan- beurt moest ik lachen met Jezus. Ik mocht ook "een van hen" zijn! "Just another slob trying to scan the boodschappen"! Juist daarom konden zij mijn hulp aannemen. De compassie van Jezus, door ons heen in de kracht van de heilige Geest—voor de gefrustreerde, maar ook voor de schuldige en de aanklagers—het is licht van God dat duisternis verdrijft en vrijheid brengt. Laten we hem alle ruimte geven— door hem vertrouwen in onze gebeden. Alle ogen op Jezus.